

De Brugsche Metten.

't Was reeds middernacht. Langs 't Zwyn heerschte eene geheimzinnige drukte. Van alle zijden naderden gewapende kerels. Er werd weinig gesproken; nu en dan klonk een kort bevel.

— Twee mannen stonden ter zijde. 't Waren De Coninc en Breydel.

— Onze maatregelen worden stipt gevolgd, zei de deken der wevers. We zullen over eene sterke macht beschikken. 't Was eene goede gedachte van u, ook de boeren op te roepen.

— O! ik wist wel, dat onze strijdkreet aanhoord zou worden. Ik ken de bewoners dezer streken. Ze vragen niets beters dan hun hard lot zelf te mogen verzachten, door tegen Leliaarts en Franschen te vechten, antwoordde de hoofdman der beenhouwers.

Inderdaad, het leger der bannelingen werd versterkt door burgers van Damme, door boeren en alle plattelandsbewoners. De aanvoerders hadden ook maatregelen getroffen met de Bruggelingen. Alles was met spoed afgehandeld. Vooral Arnold en Flip hadden zich ijverige boden getoond. In de stede verwachtte men de bevrijders.

Weldra gaf De Coninc het sein voor het vertrek. Ordelijk en in de diepste stilte trokken de Klauwaarts voort. Bij de St. Kruiskerk, op kleinen afstand der wallen, bleven ze staan. Breydel hield eene korte aanspraak.

— Broeders! zei hij, 't uur van onze verlossing is daar! Toont, dat gij geen slavenvolk zijt en u niet laat verdrukken. Liever dood dan in ketenen! Maar zoo wij het willen, kan niemand de Vlamingen boeien. Vooruit dus, voor Vlaanderen, voor onzen graaf, voor onze huisgezinnen!

Men juichte niet, doch als op een gebod, rezen zeven duizend wapenen omhoog.

Zestien honderd strijders marcheerden eerst weg, ze moesten de Bouverie-, de Gent-, de Kathelijne- en de Smede-poorten bewaken, want geen Franschman mocht ontsnappen.

De overige Klauwaarts verdeelden zich in twee benden. Breydel vertrok met de eerste groep naar de Speipoort, om langs daar de stad binnen te gaan. De Coninc voerde de tweede schare aan en leidde ze naar de Kruispoort.

Nog was het nacht ; maar reeds begon het te schemeren. De Vrijdag, de 18^e dag der Meimaand van het jaar 1302 — bloedige dag in Vlaanderens en Frankrijks geschiedenis — werd geboren...

Binnen Brugge heerschte eene schijnbare rust. Schijnbaar, ja ! De uitgezette wachten van Du Chatillon bemerkten niet de gewapende burgers, die als schimmen langs de huizen slopen ; de afgematte soldeniers sliepen. Straks zouden zij gevoelig uit hun sluimer opgeschrikt worden... velen, om voor goed in te slapen !...

Breydel's mannen stonden voor hunne stede... neen, nog was Brugge hunne stede niet... nog eerst een dag van strijd... De vesten waren op vele plaatsen reeds gevuld ; immers de fiere Vlaamsche koopstad moest op last der Franschen ontmanteld worden. Du Chatillon vermoedde niet, toen hij dat bevel gaf, hoe hij een weg baande voor de Klauwaarts. De dappere bannelingen snelden over de gedempte grachten en hakten bressen in de muren ; maar onder uitbundig gejuich werden de poorten geopend. De Bruggelingen waren op hun post, ze hielpen hunne vrienden van buiten.

— Vlaanderen den Leeuw ! klonk het uit duizenden monden. Schild en vriend ! Wat Walsch is, valsch is !

Geestdriftig drukte men elkander de hand.

— Mannen van Brugge volgt nu kloekelijk de voetstappen uwer onoverwinnelijke ouders en voorzaten ! ¹⁾ riep Breydel. Strijdt voor onze vrijheid ! We zullen ons zelve verlossen !

De geestdriftige benden stormden vooruit.

— Hier nestelen Franschen ! schreeuwde de deken der beenhouwers, met zijne bijl de deur eener sierlijke woning beukende. In eenige oogenblikken lag de poort neer. Een tiental Klauwaarts snelden binnen, de overigen gingen andere deuren inslaan.

Eenige Fransche edellieden in het huis, waarin Breydel en zijne mannen zich thans bevonden, waren verschrikt van hun leger gesprongen. Half gekleed stegen ze de trap af. Tegenweer kon niet baten, want ondanks de

1) Naar Despars,

duisternis bemerkten ze dat tal van Vlamingen hen omsingelden. Onmiddellijk begrepen zij het gevaar.

— Goede lieden, doodt ons niet ! smeekte een hunner in geradbraakt Vlaamsch. Wij behooren tot uw volk.

— Ge liegt, lafaard ! donderde Breydel.

Zeg Schild en Vriend. Uwe uitspraak zal u verraden.

— Sjild en friend, stamelde de ongelukkige, toen hij verstond, wat men van hem eischte « Schild en Vriend » was het wachtwoord ; eene Fransche tong kan het niet zuiver uitspreken.

— Sjild en friend ! jammerden thans alle edelen. Maar 't volgend oogenblik lagen vier, vijf lijken in een grooten bloedplas.

— Voort ! Vlaanderen den Leeuw ! kreet de hoofdman der beenhouwers.

Het wrekerswerk was in vollen gang. De aanblik van 't bloed maakte de Klauwaart wreed. De zoo lang opgekropte haat, de ergernis over alle verdrukking en rechtsverkrachting brak los.

— Vlaanderen den Leeuw ! Wat Walsch is, valsch is, slaat dood ! galmde het.

Breydel's benden trokken door de Snackersstraat, door het Genthof, over de beurs naar de Markt. Lijken te midden van rookende bloedplassen, duidden den afgelegden weg aan. Franschen en Leliaarts, ternauwernood gekleed, bevend over al hunne leden, wilden vluchten ; ze schenen radeloos, liepen huilend rond, tot ze tegen eene bende wrekers aanstormden, vastgegrepen en neergeslagen werden.

— Schild en Vriend ! klonk het den edelen zoowel als den gemeenen soldeniers akelig toe. Schild en vriend ! Wat Walsch is, valsch is, slaat dood !

Lijken werden uit vensters en deuren op de straat geworpen door opgewonden Klauwaarts, die van top tot teen met bloed bespat waren.

Vrouwen deden mee. Zij ook zwaaiden bijlen, zwaarden, messen, knuppels... 't wapen dat hun 't eerst onder de hand kwam.

Pieter De Coninc was langs de Kruispoort binnengeraakt. Ook zijn weg... de Hoogstraat, de Burg, de Steenstraat, de Noordzandstraat... tot op de Markt... lag met bloed geteekend...

— Schild en vriend ! Wat walsch is, valsch is ! stormde het nu door gansch de stede. En 't scheen of de hoornen bliezen : Schild en vriend ! en of de klokken luiden : Schild en vriend ! of het uit ieder huis, iederen winkel, ieder kantoor, ieder gebouw donderde : Schild en vriend ! En daar brak de zon door ; hare eerste stralen beschenen eene bloedige stede, nog lillende lijken. kermende gewonden, stervenden... De zon deed de bijlen der Klauwaarts flikkeren... die druipende bijlen welke hun vreeselijk werk zonder verpoozing voortzetten. Als wilde dieren werden de Franschen afgemaakt « de kele gestecken gelijk hoenderen, » zegt een kroniekschrijver. Verweer

baatte niet... Rijke edellieden boden hooge losprijzen, vielen dood neer met hun goud in de hand. Naar genadegeroep werd niet geluisterd. Schild en Vriend ! En wiens uitspraak den Franschman verried, was veroordeeld ! Aan de poorten stonden wachten ; niemand mocht door. Wie zich reeds verblijdde, het bloedbad ontkomen te zijn en meende veilig buiten te geraken, liep recht naar zijn dood, want ook bij de vesten werd tot herkenningsteeken 't onbarmhartig Schild en Vriend geëischt. Hier en daar werd gestreden... maar de Vlamingen bleven overwinnaars. En de dapperen, die liever stierven als helden, dan hun leven af te smeeken, vermeerderden het aantal lijken. 't Was eene schrikkelijke, eene gruwelijke slachting ! Bloed spatte op deuren en vensters, op de muren van huizen, van kerken zelfs. Bloed verfde de wapenrokken, de kleederen van vrouwen, van kinderen ook. Bloed gutste over de dorpels, stroomde langs de straten, leekte van de bruggen, kleurde 't water van de kanalen. Lijken versperden den toegang tot woningen, dreven in de grachten, lagen opgehoopt in de straten. Maar huilende, tierende Klauwaarts, woest zwaaiend hun geducht wapen, sprongen over die gruwelijke hindernissen, zoekende naar nieuwe slachtoffers. In de donkerste hoeken, achter poorten, in stegen, in kelders, achter koopwaren, overal snuffelden ze naar hunne prooi, overal dreunde het vervaarlijk : Schild en Vriend !

Nu en dan dook de zon achter eene wolk, als weigerde ze langer het ijselijk tafereel, dat Brugge dien dag bood, te beschijnen.

Intusschen waren Breydel en De Coninc met hunne benden op de Markt samengekomen. De dekens waren van 't hoofd tot de voeten rood ! Ze hadden niet alleen 't bevel gevoerd, maar zelf het voorbeeld gegeven. Plotseling weergalmde een strijdkreet der Franschen. Als door een zelfden schok werden de Klauwaarts bewogen. Fransche edellieden en Leliaarts renden het plein op, onder aanvoering van Gautier de Sapignies.

— Vlaanderen den Leeuw ! riep Breydel.

Wat Walsch is, valsch is ! Slaat dood !

De Vlamingen lieten hunne vijanden niet naderen. Tierend snelden ze de aanrukkende bende te gemoet. Reeds bij den eersten storm moesten de ruiters wijken. Hunne paarden steigerden, botsten tegeneen, hinnikten angstig. Vele dier arme dieren stortten neer, getroffen door 't wapen der Klauwaarts. Hunne berijders deelden 't zelfde lot. De overige Franschen trokken af. Uit de vensters wierpen vrouwen en kinderen met steenen, huisraad, met alles wat ze vinden konden. De groep verminderde voortdurend. De overlevenden sloegen op de vlucht en vielen bij de poorten in de handen der schildwachten. De voormiddag verliep, maar de noenstond bracht geen rust ; de wraak woedde voort. En toen de zonne onderging lagen meer dan vijftien honderd Fransehen gesneuveld. Edelen, in prachtige kleedij, sliepen

den doodslaap nevens laaggeboren soldeniers. Andere omgebrachten waren ternauwernood gekleed. En de meeste dier ongelukkigen droegen eene vreeselijke wonde in hals of nek... Velen, die gisteren nog in overmoed geplunderd hadden, hun ongeduld niet kunnende bedwingen tot Du Chatillon het sein der tuchtiging gaf, hadden heden hun jeugdig leven onder 't wapen der Klauwaarts gelaten.

Toen de avondklok dof luidde, als kloeg ze een lijkzang, keerde de rust in Brugge weer. De stad geleek een gruwelijk slagveld. Karren rolden aan. Mannen met brandende lantaarnen stapten voorop. Spookachtig glom het licht... Men begon de dooden te vervoeren.

De dag der Brugsche Metten verstierf. Brugge was van de Franschen bevrijd. De zuivering geschiedde met ijselijk geweld. Aan wie de schuld dier slachting, welke men beoordeelen moet in den geest en de zeden der middeleeuwen? Wie had het volk tot het uiterste gebracht, wie het voorbeeld gegeven van barbaarschheid en wreedheid? Moesten Breydel en De Coninc niet gehandeld hebben, ware Brugge dan toch niet getuige geweest eener moorderij? Dan hadden Vlamingen aan galgen, aan deurposten, aan boomen gehangen?

*
* * *

Om de beschrijving der Brugsche metten niet te moeten afbreken, hebben wij de lotgevallen der bijzondere personen, die in ons verhaal eene rol spelen, tot nu toe verzwegen. Keeren we dus tot den bloedigen voor-middag terug.

Arnold en Flip behoorden tot de afdeeling van Breydel. Menige Franschman was onder hun bijl bezwiken. Bij de Snackersbrug werd Flip aan zijn wambuis getrokken. De jonkman hoorde eene bekende stem. Hij wendde zich om en zag Hilde, de waarzegster.

— Ik weet waar hij is... volg mij! fluisterde de vrouw.

— Wie? Spreek op! De tijd is kostbaar! riep Breydel's knecht, van wiens wapen bloed druppelde.

— De man dien wij haten... de heer van Syssele.

— Ha... toon mij den weg... hij moet sterven! siste Flip.

De oude ging hem voor naar eene vervallen woning in eene stille straat. Arnold vergezelde zijn vriend.

— Hij was ziek... ziek van angst en schrik over de verwoesting van zijn slot en den dood zijns zoons. Ik wist het... ik verkleedde mij en drong in zijne woning. Ik gaf mij uit voor ziekedienster... Ik wilde hem verplegen om mij te wreken over al het onrecht, dat de schurk ons aandeed. Mijn vergif was reeds bereid... 'k wilde het in zijn drank mengen dezen

morgen... Toen hoorde ik, wat er gebeurde... 'k Begreep, dat de Klauwaarts in de stad waren... 'k Haastte mij naar buiten, om u te zoeken. 't Is beter, dat hij door uwe handen sterft. Ik ben eene vrouw en deins nog terug voor een moord.

De waarzegster vertelde dit alles onderwege.

— Een moord? herhaalde Flip. Eene groote weldaad is het, zoo'n adder te verdelgen.

Weldra bereikte het drietal 't eenzaam huis. Wild verschaften Flip en Arnold zich een toegang... De woon scheen uitgestorven. Alle vertrekken waren leeg.

— Wijf, hebt ge ons bedrogen? schreeuwde Aleida's verloofde uitzinnig van spijt.

— Ik zweer u, dat hij een uur geleden hier nog was, verzekerde de vrouw.

— De ellendeling zal gevlucht zijn, meende Flip. Nu, ver kan hij niet geraten, want schier iedere Klauwaart kent den verrader. Laten wij naar onze vrienden terugkeeren!

Eensklaps hoorde de jongeling gerucht in de oude schouw der zaal, waar zij zich bevonden. Puin en kalk stortten naar beneden.

— Hij zit in den schoorsteen! kreet Flip. Arnold blijf hier, ik zal op het dak klimmen en mijn wapen van boven door de schouw slingeren, dan vangen we den aartsschurk toch.

Breydel's knecht opende een venster. Achter de woning stroomde eene gracht. Het water spatte hevig op. Flip zag dat iemand in den vloed gesprongen was. Juist dook de roode kop van Hein, den strandlooper op.

— Ha, 't is de vervloekte spion! schreeuwde de Klauwaart. Hij is van 't huis in 't water gedoken, hij zat in den schoorsteen. Die lage verspieder mag niet ontsnappen!

Geen gevaar duchtende, wierp de onverschrokken jonkman zich in de gracht. Met zijne bijl tusschen de tanden zwom hij den vluchteling achterna. Maar Hein scheen beter in 't water thuis dan de beenhouwer. Met eenige sterke slagen bereikte de verrader den anderen oever. Hij nam een zwaren steen op en slingerde dien naar zijn vervolger. Dan verdween hij, een helschen schaterlach uitstootende.

Flip was gezonken, boven hem kleurde het water zich rood.

— Mijn goede vriend! kreet Arnold, thans ook in den vliet springende. Hij kwam boven met Flip in zijne armen. Daar Breydel's neef uitmuntend de zwemkunst verstond, gelukte hij er in, den bewusteloozen makker aan land te brengen.

De waarzegster, die met een angstig gemoed het wreed tooneel aangestaard had, diende den bezwijmden gekwetste hare beste zorgen toe. De steen van den verwenschten strandlooper had zijn doel niet gemist. Flip droeg eene vreeselijke wonde op den kruin van zijn hoofd. Zijn eigen bloed mengde zich met dat van de verslagen vijanden. Arnold legde zijn vriend te bed. Hilde verbond de kwetsuur.

— Ik zal een heelmeester halen, sprak Aleida's verloofde en weg snelde hij in zijne natte en bebloede kleeding.

Hein juichte over zijn welgelukten worp. Maar zijn duivelsche vreugde verging alras in hevigen angst. De schurk was eerst den heer van Syssele behulpzaam geweest in diens vlucht. De Leliaart en zijn gastheer waren met eene schuit weggevaaren en langs de haven ontsnapt. Zij moesten zich nu reeds op weg naar den zee kant bevinden ; waarschijnlijk zouden zij zich verbergen op de hoeve van den rentmeester Wauters.

Nadat hij de edellieden in de haven en van daar aan land geholpen had, keerde Hein haastig naar de verlaten woning terug. De inhalige schelm hoopte er geld en kostbaarheden te vinden. Hij werd in zijne opzoekingen verrast door de komst van Flip en Arnold.

Half dood van schrik was hij door de schouw op 't dak gekropen, liet zich dan langs den muur in 't water glijden en ontsnapte, zooals we zagen. De spion dwaalde angstig door de achterstraten. Moest hij iemand ontmoeten, die zijn laag beroep kende, zijn lot ware onmiddellijk beslist geweest. Bij die gedachte alleen reeds, zweette de deugniet water en bloed. Plotseling sprong Hein onsteld ter zijde. Men had zijn naam genoemd. Tot zijne geruststelling herkende hij een Franschen soldenier.

— Kom vlug meê ! sprak deze. De landvoogd heeft uwe hulp noodig.

— De landvoogd ! herhaalde de strandlooper verwonderd.

— Vraag niets meer... voort, voort ! 't Is of de stad door een leger van baarljke duivelen bezocht is. Ze vermoorden en houwen neer wie onder hun wapen geraakt.

De spion vergezelde den krijgsman. Langs kleine straatjes bereikte het tweetal eene gracht. Met een bootje, dat daar gereed lag, voeren de beide kerels naar eene woning, welke met haar achterkant op 't water uitgaf. In dit huis bevond zich thans de trotsche oom van Johanna van Navarre, Jacob Du Chatillon. De landvoogd had getracht met zijne getrouwen de Klauwaarts te bevechten. Maar toen zijn paard dood neerviel, vluchtte hij snel weg en gelukte er in met zijn verdorven raadsman, Pierre Flotte, de woning van een vriend te bereiken. In doodsangst verbeidden de hoogen deelen daar hun lot. Ieder oogenblik vreesde zij den gruwelijken kreet Schild en Vriend te vernemen. 't Gelui der klokken klonk hun onheilspellend toe. Maar vluchten

was onmogelijk. Neen, de wakers aan de poorten zouden zelfs een Du Chatillon niet ontzien ! Ook tot hem zouden ze spottend geroepen hebben : Zeg Schild en Vriend ! De landvoogd moest den avond afwachten. En dan nog bleef de kans op ontsnapping zeer gering. Ha ! nu plukte de tyran de vruchten van zijn hatelijk stelsel. Thans ondervond hij, dat de Vlamingen eindelijk moede getergd zijn en dan bewijzen, dat ze geen slavenjuk dragen !

Du Chatillon gaf last aan zijne soldeniers een Vlaamschen spion op te zoeken, die bekend was met de stad en den omtrek. Zulk een gids kon immers bij de vlucht uitstekende diensten bewijzen. Helaas ! verscheidene ellendelingen, in Vlaanderen geboren en opgevoed, verrichtten verspiederswerk voor de vijanden van hun volk. Verscheidene soldeniers wisten, waar die verraders zich gewoonlijk ophielden. Thans waren allen te Brugge, want ze hadden geaasd op de tuchtiging, welke du Chatillon de stad toedacht en hoopten natuurlijk hun deel van den buit bij eene zekere plundering te verwerven. De krijgslieden besloten Hein den strandlooper op te zoeken. Die was de listigste. We zagen, dat de valschaard gevonden werd. Hein moest den ganschen dag in de edelmanswoning blijven. Hij gevoelde er zich niet veilig ; liever ware hij langs den zeekant geweest. Maar de schelm moest gehoorzamen.

Welk een schrikkelijke dag voor allen, die zich in het gebouw bevonden ! Hoe traag kroop de tijd voort ! O ! die schrikkelijke onzekerheid ! Du Chatillon kende rust noch duur. Nu was hij in dit vertrek, dan in een ander. Gedurig ondervroeg hij Hein over den omtrek der stad en over de beste wijze om in den avond te vluchten.

Tegen den middag bestormden Klauwaarts het huis. De edelen sidderden over gansch hun lichaam. De eigenaar der woning trok zijne gasten mee naar eene bovenkamer. Hij drukte op eene verborgen veer. Een paneel in den wand schoof weg. Een klein geheim vertrek vertoonde zich. De Franschen zochten er eene wijkplaats. Hein volgde hen. Het paneel werd teruggeschoven. 't Was meer dan tijd. Eenige oogenblikken later snelden de Klauwaarts de bovenverdieping op. Ze raasden van hevige teleurstelling.

— Gevlucht, ontsnapt ! riepen de Vlamingen, weer de trap afdalende.

De Fransche landvoogd was doodsbleek. Zijn leven had aan een zijden draad gehangen. De trotsche edelman weende van woede. Ha ! hij de vertrouweling, de oom van Frankrijks vorstinne, hij had zich moeten verschuilen voor laaggeboren ambachtslieden... voor dorpers en laten, want zoo beschouwde de tyran het Brugsche volk !

Eindelijk, eindelijk werd 't avond. Nog waagden de edelen zich niet buiten. Rond tien ure besloten ze de vlucht te beproeven. Chatillon vermomde zich in het gewaad van een geestelijke. Zijn page bracht een opgetuigd

paard voor. Flotte ook besteeg een ros, evenals nog enkele getrouwen. Hein geleidde den kleinen stoet langs een omweg naar de Smedepoort.

— Willen wij door de poort gaan? vroeg de spion. Niemand kan ons herkennen.

— Hoe later op den avond, hoe schooner volk! gekte een schildwacht, nader tredende.

— Wil ik hem neerslaan? fluisterde de page tot zijn meester.

De Vlaming verstond die woorden, ten minste toch, dat ze in het Fransch uitgesproken werden.

— Bij mijn patroon, 't zijn Fransche heeren! hernam de Klauwaart. Hei! kamaraden, hier zijn kerels die geen Schild en Vriend kunnen zeggen. En ik durf er mijn kop onder verwedden, dat die heer monnik niemand anders is, dan onze brave landvoogd, de oom van die valsche feeks uit Parijs.

— We zijn ontdekt! kreet Chatillon verschrikt. Vooruit! Waar is onze gids? ¹⁾

Hein had reeds 't hazenpad gekozen. De verschrikte edelen spoorden hun paard aan. De dieren steigerden... schoten dan wild weg... en stortten zich in de gracht.

— Help, ik verdrink! klonk een snijdende angstkreet luid boven 't getier der Klauwaarts en 't geplons der zwemmende rossen.

De ongelukkige page zonk in de diepte. Helaas! hij, de minst schuldige, liet zijn jong leven in Brugge's vestingsgracht. De anderen bereikten veilig den overkant. Doornat renden zij in den koelen nacht Kortrijkwaarts. Welk een schandelijke, vernederende aftocht voor Jacob Du Chatillon, die nog den vorigen avond aan een feestmaal pochte, dat hij de oproerige Vlamingen aan galgen hangen zou.

* * *

Hein zwierf den ganschen nacht door de akelige stede, waar bij 't licht van lantaarnen de lijken der Franschen verzameld werden. Om geene achterdocht te wekken, leende de schurk zijne hulp bij den gruwelijken arbeid. 's Morgens verliet hij Brugge, om naar de kust terug te trekken. Even buiten de stad ontmoette hij eenige Klauwaarts. Gelukkig voor hem, kenden deze den schelm niet. Toch hielden ze hem staande.

— Ge zijt toch geen vermomde soldenier, zeker? vroeg een der mannen, hem vastgrijpend. Zeg eens « Schild en Vriend! »

1] Totten tien uren van der nacht schuilde Jacob Du Chatillon in een huis van een vriend in grooter angst en benauwdheid van herte, rijdende dan zeer secretelijk (in zijn kapelaanskleed) naar de vesten van de Smedepoort, waar hij met de hulp van zijn schildknaap (die zelf het lijf liet) buitenmate gevaarvol te paard overzwom. (Naar de kroniek van Despars).

— « Schild en Vriend ! » herhaalde Hein, die zich groot hield. Meent ge waarlijk, dat ik die woorden niet uitspreken kan ? Ziet ge deze hand ? En de spion stak zijne rechterhand omhoog. Wel honderd Franschen zijn gisteren door mijne vuist gevallen. Thans keer ik naar mijn hutje bij de duinen terug ; mijne vrouw en kinderen wachten mij.

— Ge zijt dus geen Bruggeling ?

VROEG EEN DER MANNEN, HEM VASTGRIJPEND. blz. 226.

— Neen, ik woon in 't Vrije, maar als zoovele van onze streek, volgde ik De Coninc en Breydel. Nu zijn we van het vreemd gespuis verlost.

— Vlaanderen den Leeuw ! riep een der Klauwaarts van zuivere vreugde. Wat Walsch is, valsch is !

En de karakterlooze strandlooper jubelde mee. Spoedig vervolgde hij zijn weg.

— 't Had anders kunnen afloopen, mompelde hij. 't Deugt hier niet. Maar de Franschen zullen wel terugkeeren en dan... ha! dan breekt voor mij weer een goeden tijd aan! Mijne goudstukken, die op een veilig plekje in de duinen weggestoken zijn, vermeerderen naar wensch.

Mijmerend over zijne Judaspenningen ging de deugniet voort. Weldra kwam hij in de nabijheid van Lisseweghe.

— Zeg, looze vos... komt ge uwe tronie weer eens vertoonen, nu de Franschen weggeborsteld zijn! riep een monnik, die op den akker werkte, tot den verschrikten Hein.

't Was Willem van Saeftinghe, de leekebroeder uit de abdij Ter Doest.

— Hoor eens, vervolgde de monnik dreigend, ik mag u niet in den omtrek van ons klooster zien, anders zullen de visschen van gindsche kreek een feestmaal houden aan uw vleesch. Begrepen?

Ja, de verrader begreep het, want hij stoof als een pijl uit den boog vooruit. De strandlooper begaf zich naar de hoeve van rentmeester Wauters. Daar trof hij den heer van Syssele aan.

— Hein, welk een geluk dat ik u zie! sprak de Leliaart. Bezorg mij een vaartuig en breng mij naar Zeeland. Mijn leven is hier in gevaar.

— Edele heer, stel u gerust! zei de spion sluw. Ge zult mij ongetwijfeld eene goede belooning schenken bij 't vernemen van mijn list. In Brugge denkt men, dat gij gedood zijt.

— Onmogelijk! kreet de ander.

— 't Is de zuivere waarheid. Ik mag in den grond zinken, als ik lieg. En weet ge, waarom men het gelooft? Ik heb dat nieuws uitgestrooid. Nu uwe vijanden weten, dat ge onder de gesneuvelden zijt, zullen ze u hier niet komen zoeken. Blijf dus gerust op de hoeve, maar kom niet buiten!

— Ge zijt braaf Hein...

— Ja, heer, maar ook arm... antwoordde de looze vos.

— Wauters, geef hem een goudstuk, ik heb op dit oogenblik geen geld in mijn tasch, gebod de heer van Syssele.

— Een goudstuk... uwe edelheid meent toch niet, dat ik zoo rijk ben... stamelde de rentmeester verbleekende.

— Rap, doe wat ik gebied!

— Maar... een goudstuk, een goudstuk! jammerde de aartsgierigaard.

— Als ge mijn bevel niet gehoorzaamt, kunt ge onmiddellijk deze hoeve verlaten! sprak de edelman streng.

Zuchtend stond Wauters op. Met oogen, waarin de woede fonkelde, bezag hij Hein, wiens gelaat van vreugde glom. 't Duurde lang, alvorens de rentmeester besluiten kon van zijn geld te scheiden.

— Hein, ge kunt hier blijven, zei de heer van Syssele, die op de diensten van den ellendeling veel prijs stelde.

Een waardig drietal was thans op de hoeve bijeen.

A. HANS

GROENINGHE

PENTEEKENINGEN VAN EMIEL WALRAVENS

TWEEDE DRUK

*« Gij zult uw vaderland beminnen,
en zijn taal en zijn roem, »*

(H. CONSCIENCE.)

L. OPDEBEEK, -- UITGEVER -- ANTWERPEN

VROEG EEN DER MANNEN, HEM VASTGRIJPEND. Blz. 233.

De vreeze steeg in de stad. Men vertelde, dat tal van soldeniers reeds aan 't plunderen waren en allerlei gewelddaden pleegden. De angst verkeerde in moed.

— We zijn geen slaven... we hebben armen en wapenen! galmde het driftig. Ten strijde!

— De bannelingen moeten terugkeeren, riep Flip, dien men overal zag en die ieder aanvuurde. Ik ga De Coninc en Breydel halen.